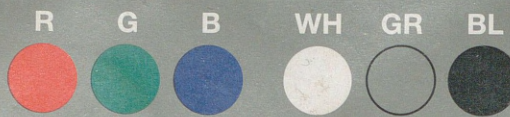

Part Code ST1316

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

DO OBTENI
BIBLIOTEKI

PLAKAT E

Egz. Nr 1

OMÓWIENIE GRY WOJENNEJ PRZEPROWADZONEJ
Z III TURNUSEM KURSU WYŻSZEJ KADRY
DOWÓDCZEJ WP

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. Karola Świerczewskiego

234868

WARSZAWA

GRUDZIEŃ

1971

59

3757

AKADEMIA SZTABU GENEALNEGO
im. Generala Broni Karola Swierczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

DO BIBLIOTEKI
SLUCHOWSKIEGO

FAKULTET

Egz. Nr **1**

OMÓWIENIE GRY WOJENNEJ PRZEPROWADZONEJ
Z III TURNUSEM KURSU WYŻSZEJ KADRY
DOWÓDCZEJ WP

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENEALNEGO
im. gen. Karola K. Swierczewskiego
34868

16739 ccy 5

Smelb.

prch

12677

DO WYTKU
BIBLIOTECZNE

OMÓWIENIE

gry wojennej przeprowadzonej z III turnusem Kursu

Wyższej Kadry Dowódczej WP

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

034568

LETTER
NO. 1000

W ustawie tym przewidziano oficerów
wojska lądowego z różnych rodzajów wojsk i ^{floty}
oraz z wojska lotniczego. Poza pierwszymi
i usunął odwołanie ~~podległym~~ ~~prezidentowi~~
płani i aparatu państwa politycznego. przesłano na
kierunek w Wojskowej Akademii Politycznej, która
i Zarządzie politycznym ams i ~~innych~~ ~~dyplomatach~~
w dowództwach dywizji. Wspólny udział w ustawie
oficerów reprezentujących różne specjalności wymagał
od nas dodatkowego wyświecenia i ~~jednocześnie~~ ~~specjal~~
realizacji zadań państwowych i ~~dyplomacji~~ ~~szkolowej~~
Ministra Obrony Skrajnej dotyczących ujednolicenia dowodzenia
~~państwa~~ ~~wojskowego~~

OMÓWIENIE

Przeżyczenie

gry wojennej przeprowadzonej z III turnusem Kursu Wyższej

Kierowniczej Kadry Dowódczej WP - *szkolenie operacyjne kadry*

CZĘŚĆ I

jednostkowe dwumiesięczne ćwiczenia dowódców sztabów

Przeprowadzona w dniach 24.-27.11.72 *04* gra wojenna *zdm* była ~~była~~ końcowym zamierzeniem szkoleniowym na Waszym kursie. Zamyka

ona i jak gdyby podsumowuje dwumiesięczny okres wytężonego szkolenia, związanego z realizacją jednego z ważnych zadań postawionych przez Ministra Obrony Narodowej - podnoszenia kwalifikacji wyższej kadry dowódczej Wojska Polskiego.

nie Ćwiczenie wymagało od każdego z jego uczestników dobrej znajomości zasad organizacji i prowadzenia działań na współczesnym polu bitwy oraz szybkiej orientacji w trudnych i skomplikowanych sytuacjach. Wymagało również dużej sprawności pracy sztabowej, w najszerszym tego pojęcia znaczeniu, oraz dużego nakładu sił, tym większego, że *ćwiczyły sztaby w bardzo ograniczonym składzie* bardzo szczupłe stany ćwiczących sztabów doznały poważnego uszczerbku wskutek epidemii grypy.

Mimo tak trudnych okoliczności, *nie* Dzięki dużej ofiarności i sumienności *zalesydacyjnej* ćwiczących, zdołano przerobić wszystkie zaplanowane zagadnienia a tym samym osiągnąć założone cele szkoleniowe.

Gra wojenna obejmowała dwa równoległe prowadzone ćwiczenia dla oficerów wojsk lądowych oraz dla grupy oficerów wojsk OPK.

Ćwiczenia te były z natury rzeczy jedynie w ograniczonym stopniu powiązane ogólnym tłem strategiczno-operacyjnym. Dla zwiększenia korzyści szkoleniowych stosowano jednak, /wydaje się, że z dobrymi rezultatami/ w pewnych fragmentach, omawianie i rozgrywanie niektórych problemów operacyjnych przy uczestnictwie oficerów obydwu grup.

Tematem gry wojennej dla oficerów wojsk lądowych była: *Wskazanie*
"Organizacja i prowadzenie operacji zaczepnej armii". Dla grupy oficerów wojsk OPK: "Działania bojowe Korpusu OPK". *Podkreślenie byłoby*

dwie główne cele szkoleniowe obydwu ćwiczeń zakładały:

- 1) doskonalenie ćwiczących w rozwiązywaniu najbardziej istotnych i typowych dla naszych warunków problemów planowania i prowadzenia operacji zaczepnej armii i działań korpusu OPK; *z uwzględnieniem zagadnień postawionych w dyrektywie dyktatorskiej, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz wynikających z umotywowanego zadania "Lata 71", Szeregi 72*
- 2) doskonalenie ćwiczących w pracy sztabowej w trudnych warunkach ograniczonego czasu, niepełnych informacji, niejasnej sytuacji a w dodatku przy mocno ograniczonej obsadzie.

zgodnie z tymi celami
Odpowiednio do tych celów ustalono następujące zagadnienia szkoleniowe:

- dla oficerów wojsk lądowych:

1. Planowanie przegrupowania wojsk armii i wejścia jej do bitwy po wykonaniu przez front zadania bliższego.
2. ~~Planowanie i organizacja operacji zaczepnej armii w toku wojny konwencjonalnej, po zmianie zadania i kierunku wejścia do bitwy.~~ *na nieplanowanym kierunku w warunkach szybko zmieniającej się sytuacji i skrajnie ograniczonego czasu.*
3. Planowanie i realizacja pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego.
4. Prowadzenie operacji w warunkach dużych zniszczeń, skażeń *w terenie górzystym*

i strat. *z uwzględnieniem przeciwnika głównego uderzenia na uszy kolumny natarcia i likwidacji skutków uderzenia BNR*

5. *na celu obrony swych sił nieprzyjaciela i*
Odpieranie przeciwwuderzenia nieprzyjaciela, wprowadzanie do bitwy odwodów armii i forsowania przeszkód wodnych o znaczeniu operacyjnym.

- dla oficerów wojsk OPK:

1. Odtworzenie gotowości bojowej sił i środków OPK oraz korygowanie ugrupowania i planu działań bojowych w przewidywaniu walki z desantem powietrznym.
2. Planowanie użycia korpusu OPK do blokowania z powietrza i zwalczania na ziemi desantu nieprzyjaciela, we współdziałaniu z wojskami operacyjnymi i OTK.
3. Kierowanie działaniami bojowymi korpusu OPK w toku odpierania nalotów lotnictwa i w walki z desantem powietrznym nieprzyjaciela

Omówienie ćwiczenia odbędzie się wg następującego porządku:

6. *Doskonalenie oficerów w: systemie kierowania i operowaniu informacją; systemie podejmowania decyzji w sytuacjach zmieniających się sytuacjach; jasnym i rzetelnym wyrażaniem ich w słowach i dokumentach bojowych a także w umiejętności przekazywania zadań bojowych i organizacji współdziałania ze szeregowym uwzględnieniem rola bojowych i współpracujących lotnictwa.*

(o dalszym czasie proszę zapytać!)

P L A N

OMÓWIENIA GRY WOJENNEJ NA KWKD /III turnus/

od 9.30 1.12.71 r.

Proponuje się przeprowadzić omówienie gry wojennej w 3-ch częściach:

CZEŚĆ I: - z całym kursem /grupy ogólnowojskowe i grupa OPK na sali Rady Naukowej/

1. Zagajenie i omówienie celów oraz zagadnień szkoleniowych operacji zaczepnej i działań bojowych korpusu obrony powietrznej kraju

gen.dyw.CZAPLEWSKI Adam

- 5'

2. Omówienie tła operacyjnego do operacji zaczepnej i przebiegu działań 7A

płk KAMIŃSKI

20'

3. Omówienie tła operacyjnego i działań korpusu obrony powietrznej kraju

płk UCHAŃSKI

-15'

40'

P R Z E R W A

10'

CZEŚĆ II: - Przeprowadzić w grupach ogólnowojskowych i oddzielnie w grupie OPK

1. Omówienie głównych problemów ćwiczenia i pracy oficerów dowództwa i sztabu 7A

gen.dyw.CZAPLEWSKI Adam

-50'

UWAGA: W tym samym czasie płk WOJTOWICZ Remigiusz omawia główne problemy ćwiczenia i pracy oficerów dowództwa korpusu obrony powietrznej kraju w sali 326

P R Z E R W A

-20'

CZEŚĆ III. Z całym kursem /sala Rady Naukowej/

Podsumowanie III turnusu Kursu Wyższej Kadry Dowódczej

gen.dyw. CZAPLEWSKI Adam

-25'

Razem 145'

Wniosek

ONOWIŁA CZ. WOLNICE NA WYK. VII. WYKON.

Ze względu na specyficzny charakter w państwie polskim
bardzo tego typu działalności trudny byłoby wyegzekwować

Przebiegają one przeprowadzając omówienie z wyjątkiem w 3-4

zadaniach:

CEL I: z całym krajem (z wyjątkiem województwa łódzkiego i Śląska)

na sali Rady Państwa

1. Zorganizowanie i omówienie celów oraz zagadnień szkolnic-
wych operacji secesyjnej i działań bojowych korpusu ob-
rozy powiatowej kraju

gen. dyw. GABRIELSKI Adam

2. Omówienie i operacyjnego do operacji secesyjnej

i przesiedleń działań TA

plk KAMIŃSKI

3. Omówienie i operacyjnego i działań korpusu obrony

powiatowej kraju

plk UGMANSKI

CEL II: - Przeprowadzanie w grupach oddziałowych

1. oddziałów w grupie OK

1. Omówienie i operacyjnego i operacji secesyjnej i pracy

oddziałów dowodzących i ekspozycji TA

gen. dyw. GABRIELSKI Adam

UWAGA: W tym celu ostatecznie plk WOLNICE Remigiusz omawia

zadania problemowe i pracy oddziałów dowodzących

zważając na specyficzny charakter państwa polskiego

z całym krajem

CEL III. z całym krajem (z wyjątkiem województwa łódzkiego)

Podawanie III korpusu Kraju Wyższej Szkoły

Łódź

gen. dyw. GABRIELSKI Adam

OMÓWIENIE KWKD

CZĘŚĆ II

W omówieniu pragnę skoncentrować uwagę uczestników

ćwiczenia na wybranych zagadnieniach sztuki operacyjnej i tak-
tiki, które w większych czy mniejszych wymiarach znalazły wyraz
w grze wojennej. Sądzę, że celowe będzie omówienie tych wybra-
nych problemów na tle zadań postawionych przez Ministra ON
w Dyrektywie do szkolenia Sił Zbrojnych w 1972 r. oraz głów-
nych zagadnień szkoleniowych gry w aspektach:

- po pierwsze: *aktualnych* ~~współczesnych~~ poglądów na zasady rozwiązywania określonych problemów i stopnia uwzględnienia ich w operacyjno-taktycznym tle ćwiczenia;

- po drugie: sposobów rozwiązywania przez ćwiczących tych problemów wynikających z konkretnych zadań, zwłaszcza w warunkach zmieniającej się gwałtownie sytuacji na polu bitwy i ponoszenia dużych strat.

W każdym wypadku ~~celo. miejsce~~ cele i rozmach operacji oraz zadania związków operacyjnych i taktycznych - najogólniej biorąc - determinują czynniki militarne i geograficzno-topograficzne, a w operacjach strategicznych niekiedy i polityczne.

Na przykład na interesującym nas kierunku strategicznym głębokość terytorium NRF od granicy z NRD w rejonie LASU TURYSKIEGO do granicy z FRANCJA, w rejonie SAARBRUCKEN, KARLSRUHE wynosi około 230 km. Kierownictwo NATO z całą pewnością zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństwa wynikającego z tego faktu. Toteż wiadomo, że drezdeńsko-frankfurcki kierunek operacyjny na centralnym kierunku strategicznym stał się obiektem ich szczególnej troski, co znalazło wyraz w odpowiednim ugrupowaniu wojsk, stworzeniu pasów zapór - w tym i jądrowych - i przyjęciu odpowiedniej koncepcji /nie tylko obronnej/ rozegrania bitwy w tym obszarze na swoją korzyść. Warunki geograficzne tego obszaru sprzyjać będą raczej przeciwnikowi; działania zaczepne naszych wojsk w tym terenie nie będą łatwe.

De
Zasygnalizowane tutaj, a także *innych* i innych czynniki, określają rolę związków operacyjnych działających na centralnym kierunku strategicznym w całej operacji strategicznej na Zachodnim TDW, *Organizacji Te określa* cele operacji frontowych i armijnych oraz ich zadania i rozmach.

Rola ~~i miejsca~~ frontu i jego armii w operacji na centralnym kierunku strategicznym może polegać na rozcięciu ugrupowania strategicznego głównych sił NATO w Europie oraz stworzeniu warunków do kolejnej eliminacji państw NATO z wojny. Cele operacji i wynikające z nich zadania mogą przewidywać rozbitcie

Na przykład na interesującym nas kierunku strategicznym...

Właściwie w interesie tego naturalnie widzieli to właśnie...

60 do granicy z PRAWĄ, w rejonie ZAKRĘCZNYCH, KAPUSZNYCH...

około 230 km. Wskazywano także na całą grupę...

opracę z niebezpieczeństwem wynikającego z tego...

wiadomo, że przedmiotowe fronty kierunek operacyjny na...

trajnym kierunku strategicznym stał się obiektem ich szczególnego...

trunki, co analogicznie wyraża w obopólnym grupowaniu...

stworzeniu przedwzajemnych - w tym i jednowymiarowych -...

właściwej koncepcji (nie tylko obronnej) rozstrzygnięcia bitwy w tym...

oparzone na swojej koncepcji. Wskazywano także geograficzne...

opracę będącą rzeczą przeciwną; działania zaczepne...

wojsk w tym terenie nie będą łatwe.

Wskazywano także, a także i inne...

rolę związków operacyjnych działających na centralnym...

strategicznym w całej operacji strategicznej na...

cele operacji frontowych i strategicznych oraz ich...

rola kampanij frontu i jego roli w operacji na...

nym kierunku strategicznym może polegać na...

nie strategicznego górnym się NATO w Europie oraz...

w warunkach kolejnej eliminacji państw NATO z wojny. Głównym...

roli i wynikające z nich zadania mogą przewidywać...

głównych sił Centralnej i Północnej Grupy Armii na ich styku, izolację zgrupowania północnego i południowego oraz zdecydowane przejęcie inicjatywy w prowadzeniu działań.

→ ramach operacji, które podaje się jako najbardziej typowe
Rezonans operacji wynika z jej celów oraz zadań związków operacyjnych. Aktualnie, jak pamiętamy, przyjmuje się, że operacja zaczepna frontu na Europejskim Teatrze Wojny może mieć głębokość 600-800 km, niekiedy i więcej, a w jej ramach zadanie bliższe frontu może wynosić 300-350 i więcej kilometrów. Operacja zaczepna armii ogólnowojskowej kończy się w zasadzie na zadaniu bliższym frontu; jej głębokość może więc wynosić ³⁰⁰ 250-350, a zadanie bliższe armii 120-150 kilometrów.

Jeżeli idzie o szerokości pasów operacji to jak wiemy, przyjmuje się, że front może działać w pasie o szerokości 250-300 i więcej km, a armia 80-100 km. *Również*
pod tym kątem widzenia należy spojrzeć na
Kilka ~~zdań~~ (tempo operacji). Do czynników warunkujących jego wielkość należy przede wszystkim ^(po pierwsze -) stosowanie lub nie stosowanie broni jądrowej, ^(po drugie -) ruchliwość wojsk - wynikająca z możliwości uzbrojenia, oraz ^(po trzecie -) topograficzne właściwości terenu. Aktualnie przyjmuje się średnie tempo 60-80 km na dobę w warunkach stosowania broni jądrowej i 30-50 km na dobę bez jej stosowania.

Tempo to w konkretnych warunkach może być jednak bardzo zróżnicowane. W ćwiczeniu, ~~jak pamiętają towarzysze~~, w górach LASU TURYSKIEGO wynosiło ono od 20-40 km na dobę. Po pierwszym zmasowanym uderzeniu - w wyniku powstałych zapór, na 8-12 godzin natarcie armii zostało niemal całkowicie zatrzymane, a w następnym dniu, dla niektórych dywizji mieściło się w granicach 60 km, a dla innych związków taktycznych wyniosło ~~na~~ ^{mniej} ~~do~~ 40 km na dobę.

Zgodnych z Centralną i Północną Grupą Armii na ich etapu, izolację grupowania podległego i pojedynczego oraz zbliżenie
 w celu przygotowania do walki w prowadzeniu działań.
 Wskazano na konieczność wyznaczenia linii i punktów oparcia
 operacyjnych. Aktualnie, jak pamiętamy, przystępuje się do ope-
 racji. Najważnym problemem jest...
 głębokość 600-800 km, niekiedy i więcej, a w tej ramach
 nie bliżej frontu może wynosić 300-350 i więcej kilometrów.
 Wskazano na konieczność wyznaczenia linii i punktów oparcia
 na szerszym przedziale frontu; tej głębokości może więc wynosić
 250-350, a szersze bliższe armii 150-180 kilometrów.
 Jeżeli chodzi o szerokość pasów operacji to jak wiemy,
 przystępuje się, że front może dalekać w pasie o szerokości
 250-300 i więcej km, a armia 80-100 km.
 Kluczową rolę w operacji. Do wykonania warunkujących tego
 wielkość należy przede wszystkim stosowanie i nie stosowanie
 frontu i gromady, ruchliwość wojsk - wynikająca z możliwości odpro-
 tnia oraz topograficzne właściwości terenu. Aktualnie przystępuje
 się średnie tempo 60-80 km na dobę w warunkach stacjonarnego frontu
 i 30-50 km na dobę bez tej stacjonarności.
 Tempo to w konkretnych warunkach może być jednak bardzo
 zróżnicowane. W dzisiejszych warunkach, jak pamiętamy, w głąb
 i w kierunku...
 ze względu na fakt, że...
 zasad naszej doktryny jest...
 w następnym dniu, dla niektórych dywizji miało się w gra-
 nicach 60 km, a dla innych związków taktycznych wynosiło...
 40 km na dobę.

Wskazano na konieczność

Wskazano na konieczność wyznaczenia linii i punktów oparcia

Omówione dotychczas, w wielkim oczywiście skrócie, niektóre wskaźniki operacji, *Celny charakterystyczny, o których wstąpił wspominać* znalazły odzwierciedlenie w ćwiczeniu, w którym pierwszym *ważnym* zagadnieniem szkoleniowym było operacyjne rozwinięcie, a w jego ramach przegrupowanie wojsk armii do obszaru bitwy.

1. Planowania i organizacja przegrupowania wojsk armii

problemowe Problem operacyjnego rozwinięcia i przegrupowania *posiada* dla naszych Sił Zbrojnych *zdecydowanie* kapitalne znaczenie. Znalazł on swój wyraz *tablic* w Dyrektywie Szkolenia MON, *z 1942 roku* w której precyzuje się w tym zakresie następujące zadania:

1. We wszystkich ogniwach sił zbrojnych kontynuować doskonalenie mechanizmu szybkiego przechodzenia jednostek w stan pełnej gotowości, nadając temu procesowi wszystkie atrybuty bojowego działania.
2. Kontynuować wysiłki i zabiegi szkoleniowe na rzecz dalszego doskonalenia niezawodności systemu mobilizacyjnego.
3. Doskonalić mechanizm operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych, dążąc do wypracowania wydolniejszych powiązań funkcjonalnych między pionami strukturalnymi sił zbrojnych, a także z pionem pozamilitarnym, uelastycznienia systemu rozwinięcia, osiągnięcia lepszego współdziałania poszczególnych rodzajów sił zbrojnych oraz zwiększenia dynamiczności manewru i skuteczności maskowania."

→ *4* Dla utrzymania *maximalna. Skoń* sił zbrojnych w stałej gotowości do odparcia niespodziewanej napaści *jest odpowiednim* wroga, poszczególne jednostki wojskowe znajdują się w określonych stopniach gotowości bojowej. Nie *Jed* jest tajemnicą, że we wszystkich liczących się na polityczno-militarnej mapie świata państwach, *na* siły zbrojne, zgodnie z planami wojny, *na* rozwinięte są w sensie strategicznym a częściowo i operacyjnym. Dotyczy to przede wszystkim wojsk pierwszego rzutu

strategicznego, przeznaczonych do odparcia ataku jądrowego przeciwnika, wykonania zmasowanych uderzeń jądrowych na obiekty wroga i przeprowadzenia pierwszych operacji zaczepnych w ramach strategicznych operacji na teatrach działań wojennych.

Z powyższego wynika, że w okresie zagrożenia lub z chwilą wybuchu wojny realizowane będą już tylko niektóre przedsięwzięcia związane z zakończeniem pełnego operacyjnego rozwinięcia wojsk wchodzących w skład pierwszego rzutu strategicznego, a także rozpoczną się operacyjne rozwinięcie pozostałych sił zbrojnych - z reguły po uprzednim ich zmobilizowaniu.

Operacyjne rozwinięcie wojsk będzie obejmować szereg przedsięwzięć związanych z doprowadzeniem wojsk do stanu pełnej gotowości bojowej oraz z przegrupowaniem ich do rejonów wyjściowych - z jednoczesnym przyjęciem określonego ugrupowania operacyjnego odpowiadającego zamiarowi planowanych działań /pierwszej operacji/.

Analiza możliwych sposobów rozpoczęcia wojny przez agresora i charakter samej wojny pozwala wyodrębnić następujące warunki, w których będzie się dokonywać operacyjne rozwinięcie wojsk armii i frontu:

1/ Może ono być dokonane ^{całkowicie} ~~całkowicie~~ jeszcze przed wybuchem wojny, w okresie zagrożenia.

2/ Może być zapoczątkowane i częściowo realizowane w okresie zagrożenia, a ostatecznie zakończone w warunkach wojennych.

3/ Może rozpocząć się dopiero z chwilą wybuchu wojny i przebiegać całkowicie w warunkach oddziaływania przeciwnika.

^{Paradygmaty, rel. zgodności -}
Wojna może rozpocząć się z użyciem broni jądrowej lub bez jej stosowania. Realnej oceny stanu gotowości sił zbrojnych potencjalnego przeciwnika i jego możliwości mobilizacyjnych wynika konieczność poczynienia większych wysiłków organiza-

Łakro oddziaływanu na nie broni jądrowej,
lotniczej, desantowej i grup dywersyjnych nieprzyjaciela
wzrostu terenowych i partyzanckich wywiadów
desantami zwiadowcami, strzelakami i porażkami
posie przegrupowania armii. Jak użycie tego
doswiadczenia z szeregu ćwiczeń przeprowadzo-
nych w ASG i w rajdach z charakterem wywiadu
wojny przed przegrupowaniem ^{z czasu} i
i ostateczną armii wykonać ^{z czasu} ^{z czasu} realizację,
szeregu wariantów i skomplikowanych zadań, a
i szeregowość: walki z atakującym lotnictwem
i kawalerią parawanami nieprzyjaciela, z jego desantami
i grupami dywersyjnymi, polowaniami, przeszkodami
wodnymi, strzelakami, zwiadowcami i porażkami.
Przegrupowanie się wojsk na rubież wyjsca do
bitwy będzie odbywać się w warunkach ciągłego,
parującego wielkie straty oddziaływanu
broni jądrowej i kouracyjnej przeciwnika
będzie ono, jako to podkreślił ^{Minister Obrony Narodowej} w omówieniu
ciężarowa „Lata 71” „surową próbą sprawności
ostatecznej i wojny, będzie - praktyczną
rezerwa - również walki”

Trudności występujące się w czasie
przegrupowania będą często potęgowane
warunkami terenowymi i
gwałtownymi i skomplikowanymi zmianami
sytuacji wzdłuż i bezpośrednim starciem
z przeciwnikiem, ciągłości operacyjnych,
wzrostu klęsk partyzanckich komercyjnych
przewodzenia długotrwałych armii
na nowym, nieplanowanym kierunku
natasku.

cyjnych w celu przygotowania się do wojny jądrowej rozpętanej przez agresora, który będzie dążył do uzyskania maksymalnego zaskoczenia.

Decydujący wpływ na sposoby operacyjnego rozwinięcia wywierać więc będzie sytuacja jaka wytworzy się po pierwszym uderzeniu jądrowym ^{z charakteru wybuchu wojny, szczególnie a także i przygotowania} i warunki dyslokacji wojsk armii i frontu, ściślej mówiąc - ich straty i oddalenie od przewidywanego rejonu wejścia do działań bojowych.

W przyjętej w ćwiczeniu wersji planu operacji strategicznej na zachodnim TDW ćwicząca 7 A wchodziła w skład frontu działającego na centralnym kierunku strategicznym jako jego drugi rzut. Jej ^{do} ~~ob~~ mobilizowanie² i wydzielenie ze składu SOW założono według zasad wypracowanych i stosowanych w ćwiczeniach MON, SOW i ASG. Bazowano też na bardzo zbliżonej do rzeczywistej dyslokacji związków taktycznych i oddziałów SOW, która - szczególnie ze względu na przeszkody wodne oraz głębokie równoleżnikowe urzutowanie, # daleko na wschód od ODRY - wymagała poprawy położenia wojsk w okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa kraju i osiągnięcia przez wojska pełnej gotowości bojowej. Na kierunku planowanego przegrupowania armii na dużą odległość - wprawdzie ^{prawie} dokładnie równoleżnikowego a więc bezkolizyjnego i wyprzedzającego w czasie przegrupowania ^o wojsk sojusznicznych - istnieje wiele przeszkód wodnych ~~takich, jak:~~ Odra, Bóbr, Nysa Łużycka, Łaba, Fulda, Ren. Pokonanie tych przeszkód wymagało przede wszystkim dobrze przemyślanego zabezpieczenia inżynieryjnego i przeciwlotniczego. Głębokość przegrupowania - rzędu 700-900 km - wymagała także sprawnego zabezpieczenia materiałowo-technicznego i medycznego.

^{popatrzmy teraz} Jak poszczególne problemy rozwiązywali ^{były rozwiązywane przez} ćwiczący ^{receptor.}

^{Omawia kontyngent prac antylogicznych}
^{pracy antylogicznych}
Dalej pisz od zli/13.

Zachodzi więc potrzebę wypracowania
dokładnych i sztabów na elastyczności systemu
przegrupowania / zapasów / zgrupowań - przede wszystkim
mobilizacyjnych i ograniczenia manewrowych -
głównie i wysoce sprawnego związku kierunków
marszu wzdłuż odpowiednio do zmiany
zakładów operacyjnych.

Trzeba z całą mocą podkreślić, że
teren na kierunku przegrupowania 80% FA
stworzenia sprzyjające warunki do przewidywania
i starcia zgrupowanego ^{przez} ~~zgrupowanego~~
przeciwnika. Szeroki przeskok rodnych
przebiegów i poprawnie drogi przegrupowania
i per natarcia armii, w szczególności

SKIE GORY
EUPKOWE

rzeka Odra i Nysa, Łaba, Fulda, Men, Ren,
głaz gory: Lasturyński, Ryn (Rhön), Vogelberg i Nadrin-
buda wykonywane jako rubież strategicznej
oddziaływanie lotnictwa broni jądrowej
deranta i grup dywersyjnych. Walec Węgry
są z tym, co werty jest zgodne z oficjalny-
mi poglądami armii państw NATO,
że w oparciu o wymienione przeszkody
rodne przeciwnik może sformułować strefy
zapas strefy szkieletu i zniszczenia, a rubież
FULDA, MEN i REN mogą być ponadto
wykonane jako rubież obrony
o charakterze operacyjnym z przygotowanymi
mi na ich brzościach, parami
zapas w tym zakresie zapas jądrowych.

0201
Opracowany przez zespół ćwiczący plan przegrupowania wojsk 7 A w zasadzie nie budził poważniejszych zastrzeżeń.

Biorąc pod uwagę konkretne warunki terenowe i możliwości 7 A przewidziano w nim 5 dróg marszu, rejony odpoczynków dobowych, rejony wyjściowe oraz konieczność poprawienia położenia części wojsk 7 A.

Przeprowadzone przez sztab armii kalkulacje dotyczące przegrupowania wojsk armii były *realne i odpowiadały warunkom założonym w ćwiczeniu* (w zasadzie) i odpowiadały warunkom założonym w ćwiczeniu.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że ugrupowanie wojsk armii w okresie przegrupowania było dostosowane do koncepcji wykorzystania 7 A w operacji frontu i zaplanowanych wariantów wprowadzenia jej do bitwy.

Wątpliwość mogą budzić:

- *planowanie* przyjęcie zbyt wolnego średniego tempa przegrupowania, wynoszącego 15 km/godz. *czy „oszczędność” w rozstrzeleniu? jakie jej skutki?*

- nie docenianie trudności pokonania rz. REN płynącej w wąwozie na odcinku: KOBLENCJA, MEN. Mając na uwadze tę trudność należało zaplanować manewr na kierunku FRANKFURT, SAARBRUCKEN.

Praca oddziału rozpoznawczego armii, *(w czasie przegrupowania)* koncentrowała się głównie na ocenie nieprzyjaciela; mniej uwagi zwrócono na zagadnienia rozpoznania siłami i środkami 7A, wychodząc z założenia, że wiadomości o nieprzyjacielu sztab armii będzie uzyskiwał ze sztabu frontu oraz od armii walczących w pierwszym rzucie operacyjnym. Takie ukierunkowanie pracy oddziału rozpoznawczego należy uznać za słuszne. *w konkretnym położeniu armii. Jednak*

W ocenie możliwości oddziaływania nieprzyjaciela na ugrupowanie armii przed wejściem jej do bitwy należało więcej uwagi zwrócić na skutki, jakie mogą wyniknąć z przeciwdziałania

przeciwnika w zależności od charakteru wojny, tj. z użyciem i bez użycia broni jądrowej.

Istotnym problemem w czasie przegrupowania wojsk armii jest osłona z powietrza.

Szef wojsk OPL 7 armii wykorzystał właściwie istniejący system OPK do osłony wojsk armii i całego OW w okresie podwyższonej gotowości bojowej i bezpośredniego zagrożenia. Na podkreślenie zasługuje inicjatywa rozwinięcia w tym okresie jednostek artylerii i rakiet plot w rejonach dyslokacji wojsk OW oraz włączenia ich w system obrony powietrznej korpusu. Strona organizacyjna współdziałania systemu OPL wojsk armii z korpusem OPK nie była jednak przez ćwiczących przemyślana i zorganizowana do końca.

Szef wojsk OPL trzymał się słusznej zasady, iż bez koniecznej potrzeby nie należy rozwijać własnych wojsk dla uzupełnienia istniejącego na trasie marszu systemu obrony przeciwlotniczej.

Wykorzystanie rozwiniętych w obszarze dróg marszu systemów obrony powietrznej frontu pierwszorzutowych armii odpowiadało konkretnej sytuacji.

Jednym z ważniejszych zadań zapewniających przegrupowanie armii do rejonu wyjściowego, a następnie wejście jej do bitwy jest zabezpieczenie inżynieryjne.

7A w konkretnej sytuacji nie powinna /w miarę możliwości/ angażować swoich sił i środków przeprawowych, ponieważ środki te będą niezbędnie potrzebne po wprowadzeniu armii do bitwy.

W ćwiczeniu przeprawy i drogi na terenie kraju na korzyść armii zabezpieczały siły i środki OTK w ramach stref kierowania i kontroli ruchu wojsk. Na terenie NRD i NRF do rubieży wejścia armii do bitwy z planowanych pięciu dróg, cztery zabezpieczały siły OTK NRD, siły armii pierwszego rzutu oraz frontu.

w której pokonanie (forsowanie)
n. REN na tym odcinku będzie
nie celowe. Dlatego, ~~nie należy~~
~~zaw~~ planując przygotowanie
armii niemieckiej zwracać przedewszyst-
kiem uwagę na ~~drogi~~ ~~obiekty~~ ~~manewr~~ i ~~celu~~

Na omawianym kierunku draslanie
występują także ~~inne~~ ~~góry~~ ~~gorskie~~ :
LAS TURYSKI, GÓRY RYN (RHOEN),
VOGELSBERG, ~~GÓRY~~ NADREŃSKIE
GÓRY LUPKOWE

→ ~~poziome~~
→ ~~średnie~~ przedsięwzięcie w celu przygo-
towania ~~na~~ ~~wojny~~ do draslanie
w terenie, ~~górskim~~ w którym
występują góry ~~w~~ ~~średniej~~ ~~wysokości~~.

→ obiekty draslanie trudno przeobrazić
odcinków ~~w~~ ~~terenie~~.

Poza oddziaływanie ~~precyzyjne~~
i ~~trudnościami~~ ~~wynikające~~ z ~~Charakterem~~
terenu istotny wpływ na przygotowanie
i wyjazd armii do linii ~~wyprawy~~ ~~będzie~~
~~z~~ ~~tego~~ ~~potwierdzenie~~ i ~~możliwość~~ ~~być~~
~~z~~ ~~tego~~ ~~potwierdzenie~~ ~~trudno~~ ~~operacyjnym~~
znajdującym się w bezpośrednim ~~stare~~

*nie
z czasu
kierunki
na
zawoj de.
zawoj -
bezys*

Szef wojsk inżynieryjnych 7 A, wychodząc z konkretnych możliwości dysponowanych środków, słusznie zaproponował dowódcy armii wykorzystanie dodatkowo jednej /piątej/ drogi marszu. Organizacja zabezpieczenia przepraw na tej drodze była również właściwie zorganizowana.

→ Podstawowym czynnikiem, który warunkuje sposób i organizację przegrupowania wojsk raketowych i artylerii do rejonu wyjściowego do operacji są zadania tych wojsk.

Brygada raket operacyjno-taktycznych, a w niektórych wypadkach i dywizjony raket taktycznych armii drugiego rzutu frontu mogą być użyte do wykonania uderzeń jądrowych na korzyść armii pierwszego rzutu operacyjnego frontu lub też na korzyść wprowadzanej do bitwy armii. W pierwszym wypadku związki i oddziały raket należy przegrupowywać pod osłoną wyznaczonych sił przed związkami taktycznymi armii, a w drugim winny one przegrupowywać się za czołowymi związkami taktycznymi armii.

Podobnie rzecz się ma z artylerią. W określonych sytuacjach część oddziałów artylerii może być użyta do ogniowego zabezpieczenia działań wojsk będących w styczności z nieprzyjacielem przed wejściem do bitwy ~~organizowanej~~ armii, a wobec tego powinna być przegrupowywana przed związkami taktycznymi.

Należy podkreślić, że kierując
umysłowe
Biorący udział w grze wojennej ~~sztab~~ *sztab* wojsk raketowych i artylerii *uwzględnił* te wymagania w planowaniu przegrupowania podległych mu wojsk.

z wyjątkiem

W czasie przegrupowania wojsk na dużą odległość podstawowym zadaniem w ramach zabezpieczenia tyłowego jest zapewnienie związkom taktycznym i oddziałom w odpowiednim miejscu i czasie potrzebnych ilości paliw. Można śmiało stwierdzić, że od sprawnego zaopatrywania przegrupowujących się wojsk w mps w dużym

z mięczyżanctwem.

dalej z Lato 71

Le rozgłos na syblem i gwałtownie
związany w sytuacji walerych stron,
wzrostu się regulacji koniemi i proradzie
Amięgo omu armii ^{do listy} na przed
nieplanowanym kierunku natęża.

Z przedstawionych warunków
przemiana armii ~~przeorganizacja~~ zachodzi potrzeba
wzrostu dowodów i sztabów na
elastyczność systemu przeorganizacja
zaplanować - mimo trudności mobilności -
ciężkich, terenowych i manewrowych -
stymulacji i wysoki sprawną zmianą kierun-
ków marszu w razie odpowiednio do
związany zadani operacyjnych.

W proradzie armii ^{do listy} na nowym,
nieplanowanym kierunku natęża in
przed dowodów i sztabem potrzebę jednoczesnej
realizacji szeregu istotnych zadań i
bardzo krótkim czasie. To najważniejszą
sych z nich można zaliczyć:

a) zaplanowanie, rozpoznanie i zabezpieczenie
kierunku nowych dróg marszu oraz kierowanie
przeorganizowaniem organizacji taktycznych i oddziałów
na nowym kierunku działania.

stopniu zależy ich gotowość bojowa do dalszych działań oraz ich terminowe wejście do bitwy.

W tych sprawach ćwiczący nie ~~wzięli pod uwagę~~ ogromnego przeciążenia oddziałów i pododdziałów dowozu /tankowania/ MPS. Nie uwzględniono tu niezbędnego minimum czasu dla kierowców cystern na odpoczynek, co w konsekwencji musi wpłynąć na możliwość i jakość wykonanych przez nich zadań. Pozostałe zagadnienia dotyczące ugrupowania tyłów i zabezpieczenia materiałowego były przez ćwiczących w zasadzie właściwie rozwiązane.

2. Planowanie i organizacja wprowadzenia armii do bitwy po otrzymaniu nowego zadania.

Kolejnym problemem, na który chciałbym zwrócić uwagę jest planowanie i organizacja w ograniczonym czasie wejścia armii do bitwy w pierwszym rzucie operacyjnym frontu, po radykalnej zmianie jej zadania, na nieplanowanym uprzednio kierunku.

Problem ten znajduje swoje odzwierciedlenie w dyrektywie szkoleniowej Ministra Obrony Narodowej, która zobowiązuje dowódców i uczelnie do szkolenia oficerów, sztabów i wojsk w organizowaniu i prowadzeniu działań bojowych w warunkach gwałtownie zmieniających się sytuacji, powodujących konieczność radykalnych zmian zadań związków operacyjnych i taktycznych. Zalecenie to uwzględniliśmy również i w naszym ćwiczeniu.

Na zaplanowanie i organizację operacji 7 armia dysponowała jedną dobą; oddalenie czołowych związków taktycznych i oddziałów od rejonu, z którego powinna wejść armia do bitwy, wynosiło 200 km. W rejonie tym toczyła się bitwa wojsk 9 A z przeważającymi siłami nieprzyjaciela, której rezultat był trudny do przewidzenia. Sztab armii miał do rozwiązania niełatwe zadanie, którego złożoność polegała przede wszystkim na tym, że:

przygotowanie

hardo

- czas na zaplanowanie i organizację operacji był stosun-
kowo krótki; *(jeśli wzięć pod uwagę całą sytuację)*

- planowanie i organizacja operacji musiały odbywać się równoległe z realizacją kierowania przegrupowaniem wojsk armii na nieplanowany uprzednio kierunek;

- trudny do przewidzenia rozwój wydarzeń na polu bitwy zmuszał dowódcę i sztab armii do wariantowania rejonu, czasu i sposobu wejścia armii do bitwy;

- skomplikowało się współdziałanie zarówno wewnątrz armii jak i z sąsiadami;

- teren, w którym armia miała wchodzić do bitwy a szczególnie LAS TURYSKI komplikował wykonanie zadania.

Przedstawiony przez dowódcę 7 A plan operacji zaczepnej był realny, uwzględniał konkretne możliwości npla i właściwości terenu w pasie działania armii oraz potrzeby realizacji zadań zarówno z użyciem jak i bez stosowania broni jądrowej.

Na podkreślenie zasługuje właściwe przewidywanie ewentualnych przeszkód i zniszczeń jakie mogły powstać w górach LASU TURYSKIEGO po uderzeniach jądrowych i wynikającego stąd manewru w celu obejścia gór. W operacyjnej części planu operacji pominięto ^{ich} ważny element decyzji jakim są uderzenia jądrowe.

Plan ten w całości był opracowany właściwie i mógł służyć jako podstawa do działania i kierowania wojskami armii w oczekiwanej ją operacji zaczepnej.

Decyzja dotycząca osłony wojsk 7 A podczas wprowadzania do bitwy i w toku operacji zaczepnej, była opracowana w zasadzie prawidłowo.

Czynnikiem pozytywnym w przyjętej koncepcji osłony wojsk 7 A była koncentracja wysiłku DLM na osłonie wojsk podczas przechodzenia przez góry LASU TURYSKIEGO. Koncentracja ta była niezbędna w związku z ograniczonymi możliwościami rakiet prze-

*tu
k przynajmniej, że
nie było powziętych
decyzji
w zakresie
realizacji
w interesie
o nie
long
wiel.*

ciwlotniczych i środków radiolokacyjnych. Ilość sił lotnictwa myśliwskiego można było w tym okresie zwiększyć (kosztem zmniejszenia do minimum sił lotnictwa myśliwskiego przeznaczonych do osłony wprowadzenia do bitwy wojsk 7 A) ponieważ możliwości bojowe armijnego pułku rakiet przeciwlotniczych i artylerii przeciwlotniczej ^{pozwalają} zapewnić skuteczną osłonę wojsk.

W tym etapie ćwiczenia w Szefostwie Wojsk OPL ^{armii} zastosowano z pożytkiem ^{idea} ~~dwu~~ programy na EMC, w wyniku czego uzyskano dość ^{dokładną ocenę efektywności tej pracy} ścisłe i uogólnione informacje ^{o przeciwniku powietrznym}, a także ^{o sytuacji przeciwnika w powietrzu} przygotowane optymalne zadania dla pułku rakiet przeciwlotniczych.

Szef wojsk raketowych i artylerii armii w zasadzie poprawnie rozwiązał wykorzystanie wojsk raketowych i artylerii zarówno w czasie wejścia 7 A do bitwy jak i w toku operacji. W czasie wejścia do bitwy słusznie wykorzystano artylerię w sposób scentralizowany i zmasowany w celu przełamania obrony czołowych związków taktycznych nieprzyjaciela. Następnie uwzględniając specyfikę działań w górach LASU TURYŃSKIEGO użyto artylerię w sposób wysoce zdecentralizowany, przydzielając artylerię wzmocnienia nawet do kompanii. W konkretnych warunkach takie użycie artylerii było prawidłowe i sprzyjało wykonaniu zadań.

^{Również} Zaplanowanie I uderzenia jądrowego nie budziło zastrzeżeń, ^{Należało} jednak zwrócić większą uwagę na ciągłą aktualizację zadań dla poszczególnych wykonawców w miarę zmian zachodzących na polu walki. ^(To siła bolszerka)

Realizując decyzję dowódcy armii, wysiłek wojsk inżynierskich skoncentrowano na wykonaniu głównych zadań mających zasadniczy wpływ na ruch i tempo natarcia wojsk. Znalazło to swój wyraz w podziale i urzutowaniu wojsk inżynierskich i postawieniu im właściwych zadań.

Opracowana koncepcja zabezpieczenia tyłowego przegrupowania i wprowadzenia do bitwy wojsk 7 armii była do przyjęcia ^{z tym, że} ~~lecz~~ uwzględniała jedynie wariant "bezządrowy", ^{co oczywiście jest} ~~brakiem~~.

Do mankamentów należy zaliczyć także ~~branie pod uwagę~~ wyłącznie strat eksploatacyjnych sprzętu technicznego.

dywanie

Istotną trudność w czasie przegrupowania armii na dużą odległość i wejścia jej z marszu do bitwy stwarza dostarczenie amunicji, jaka jest potrzebna na wykonanie zadań przez artylerię w ramach ogniowego przygotowania i wsparcia natarcia. W ćwiczeniu zadanie zapewnienia niezbędnej ilości amunicji oraz częściowego dostarczenia jej do określonych rejonów realizował front, a obowiązek dowieziienia jej na stanowiska ogniowe zgodnie z przyjmowanymi zasadami spoczywał na kwartmistrzostwie armii. W planie zabezpieczenia tyłowego 7 A problem ten został rozwiązany, chociaż nie wszystkie zagadnienia z tym związane zostały w pełni uzgodnione z szefostwem WRiA 7 armii.

LAS TURYSKI, przecinający w poprzek pas natarcia armii mógł z powodu zawałów, pożarów i innych zniszczeń, spowodowanych przez nieprzyjaciela, stworzyć poważne trudności, a nawet całkowicie uniemożliwić utrzymanie komunikacji i odciąć nacierające wojska od tyłów armii.

Ażeby nie dopuścić do takiej sytuacji jednym z rozwiązań mogło być dodatkowe wzmocnienie związków taktycznych i oddziałów armii siłami i środkami tyłów armii /środkami materiałowymi na transporcie oraz jednostkami medycznymi i technicznymi/.

Drugim rozwiązaniem w tych warunkach mogło być uzyskanie ze strony przełożonego zgody na uzyskanie drogi w pasie natarcia prawego sąsiada.

W zasadzie żadne z tych rozwiązań nie zostało przez ćwiczących do końca przemyślane.

3. Kierowanie operacją zaczepną w okresie przejścia od działań konwencjonalnych do działań z użyciem BMR

Najważniejszym zadaniem w okresie działań prowadzonych za pomocą środków konwencjonalnych jest określenie momentu, w którym przeciwnik może zastosować broń jądrową.

Jest to zadanie bardzo trudne, wymagające ^{ciężkiej} ~~kolosalnej~~ uwagi ~~dowódców wszystkich szczebli i oficerów sztabu~~ dowódców wszystkich szczebli i wszystkich rodzajów wojsk.

Cała trudność wykonania pierwszego uderzenia jądrowego polega na skrajnie ograniczonej ilości czasu na szczegółowe jego zaplanowanie. O ile pierwsze uderzenie jądrowe wykonane w momencie wybuchu wojny, przebiegać będzie całkowicie, lub prawie całkowicie zgodnie z wcześniej opracowanym planem operacyjnym, o tyle wykonywane już w czasie operacji będzie realizowane według planu ciągle uaktualnianego w stosunku do zmian zachodzących na polu bitwy. *dalej ze str. 58 xx*

Sprawne przejście od działań konwencjonalnych do działań z użyciem broni jądrowej można zapewnić głównie przez ciągłe prowadzenie rozpoznania oraz utrzymanie w odpowiednim stopniu gotowości bojowej wojsk, szczególnie wojsk raketowych i lotnictwa - nosicieli broni jądrowej - do wykonania uderzenia.

W naszym ćwiczeniu problematyka przejścia do działań z użyciem broni jądrowej była wyraźnie wyeksponowana. Zrobiliśmy to dlatego, że dotychczasowe nasze doświadczenia zebrane podczas ~~roznych~~ *ze praktyczną w tym celu symulację* różnych ćwiczeń wykazują ~~brak~~ *schematyzację myślenia z uproszczeniem i* w umiejętnościach ~~dowódców~~ *nie* ~~w~~ *rozwiązywania tego problemu.* *nie* ~~rozwiązywania~~ *tego problemu.*

Należy podkreślić, że ćwiczący rozumiejąc jego wagę należycie wywiązali się z tego trudnego zadania.

(The by to w tym rozumie, a ile ocenę?)

Ważnym elementem decyzji dowódcy po uderzeniach jądrowych jest likwidacja ich skutków. Likwidację skutków uderzeń BMR planuje oddział operacyjny armii przy współdziałaniu wszystkich szefów rodzajów wojsk i służb, w szczególności: szefa wojsk chemicznych, inżynieryjnych i kwatermistrza. W planie powinny być jasno określone zadania likwidacji skutków odnośnie:

- rozpoznania chemicznego;
- odtworzenia naruszonego systemu dowodzenia;
- zabiegów specjalnych i pomocy medycznej;
- obrony przeciwpożarowej;
- ewakuacji ludzi i sprzętu;
- zbiórki uzbrojenia itp.

W planie wyznacza się konkretnych wykonawców oraz siły i środki /w tym grupy awaryjno-ratunkowe/ i terminy realizacji zadań.

W świetle tych pytań
W związku z powyższym szczególne uzasadnienie miała propozycja szefa wojsk chemicznych odnośnie wykorzystania śmigłowców do rozpoznania zniszczeń, pożarów i skażeń po uderzeniach jądrowych w trudno dostępnym obszarze LASU TURYŃSKIEGO. Również decyzja *dyż* likwidacji skutków uderzeń jądrowych i tworzenia zgrupowań

do kontynuacji operacji zaczepnej była przemyślana i odpowiadała sytuacji. *Z całą pewnością decyzje tego typu nie będą fetyve. Co zariato? Jak zapewnienie, co robić, gdzie i kiedy...*

*ne -
eni
to zariato
to do
plaje*
W zakresie zabezpieczenia tyłowego znaczne trudności wystąpiły w pionie zabezpieczenia medycznego. Przewidziano własne możliwości leczniczo-ewakuacyjne (nie uwzględniając w pełni masowych strat po uderzeniach jądrowych) w *związku* połączeniu z koniecznością dalszego zabezpieczenia medycznego operacji. W tej sytuacji *more* należało zwrócić się o pomoc do szczebla nadrzędnego.

W rezultacie w 30 godzin po zmasowanym uderzeniu jądrowym pozostało 25-30% porażonych nie wyewakuowanych z armii do bazy szpitalnej frontu. *Czy to jednak nie realne?*

Pozostałe problemy zabezpieczenia tyłowego były w zasadzie rozwiązane właściwie.

4. Kierowanie operacją zaczepną armii w warunkach obustronnego stosowania BMR

Zmasowane uderzenia raketowo-jądrowe spowodowały ogromne straty eliminując z walki całe pododdziały i oddziały, w wyniku czego powstały wyrwy w ugrupowaniu taktycznym i operacyjnym wojsk 7 A. Równie wielkie straty poniósł nieprzyjaciel. Radykalnym przeobrażeniem uległ także teren, szczególnie w górach LASU TURYSKIEGO, gdzie powstała wielka strefa zniszczeń i pożarów.

W tych warunkach dalsze natarcie sił głównych 7A przez LAS TURYSKI było niemożliwe. Wysunięcie się związków prawego sąsiada - 3 APanc o około 100-120 km do przodu stwarzało warunki do manewru głównych sił 7 A przez południową część pasa natarcia 3 APanc. Cwiczący widzieli możliwości przeprowadzenia tego manewru. Jednak nie uzgodnili tego skomplikowanego przedsięwzięcia z prawym sąsiadem /3 APanc/, a co gorsze nie licząc się ze zniszczeniami jakie mogły powstać po uderzeniach jądrowych w tej armii, przyjęli zbyt dogodną dla siebie i mało realną nową linię rozgraniczenia między 3 APanc i 7 A. W rzeczywistości mogło by to spowodować ^{duże} trudności w realizacji decyzji obydwu armii. *pozostała wojska 7A zajęły znaczący obszar pasa natarcia 3 APanc*

Pozostałe problemy, a w szczególności ocenę czasu odtworzenia gotowości bojowej wojsk po uderzeniach jądrowych oraz kalkulacje manewru i czasu wejścia związków drugiego rzutu armii do bitwy rozwiązano właściwie.

Na podkreślenie zasługuje umiejętnie zorganizowana współpraca oficerów reprezentujących poszczególne komórki sztabu i dość wysoka sprawność w pracy nad wypracowaniem decyzji i ^{my} stawianiu ~~in~~ zadań bojowych po wykonaniu uderzeń jądrowych.

wojska
nie
wielkim
rezerwo-

W wyniku realizacji decyzji dowódcy 7 A i działań sąsiadów do godz. 12.00 5.5 przez 7 A wyłoniły się następujące zadania:

a/ zniszczenie ocalałych oddziałów 5 DPanc /NZ/ i 2DPanc/A, oraz niedopuszczenie do ich wycofania dla obsadzenia obrony na rz. MEN;

b/ we współdziałaniu z 9 A i 5 APanc zamknięcie pierścienia okrążenia wokół zgrupowania sił głównych armii USA w składzie 3,5 i 7 KA; *Odparcie p/ uderzenie*

c/ sforsowanie z marszu rz. MEN oraz stworzenie warunków do opanowania RENU w rejonie MANHEIMU.

b" zmianę wysokości celu. ogólnie

W tej sytuacji szczególne znaczenie posiadało szybkie przygotowanie danych do decyzji dowódcy przez oficerów sztabu 7A. ~~Występujący oficer oddziału rozpoznawczego nie przedstawił jednak wyczerpujących danych o możliwym działaniu npla. Ocena ta słusznie została uzupełniona przez szefa sztabu. Warto zaznaczyć, że wartościowe dane przedstawione dowódcy przez szefa WRiArt. oraz Szefa wojsk inżynieryjnych o możliwościach forsowania rz. MEN, w znacznej mierze *ustalony* przyczyniły się do ~~powzięcia~~ *rozwiązania* uzasadnionej decyzji przez dowódcę 7 A. Dowódca 7 A (słusznie) zdecydował skupić główny wysiłek BMR i wojsk dla ~~zniszczenia oddziałów 5 DPanc oraz rozbicia odwołów~~ *zniszczenia oddziałów* sforsowania z marszu rz. MEN wykonując główne uderzenie na kierunku wsch SZWENFURT, wsch KITZINGEN, a następnie wzbronienia przeciwuderzenia związków 5 i 7 KA ~~pięcioma uderzeniami jądrowymi i działaniem 15 DPanc i części 17 DZ.~~~~

~~Podczas referowania zamiar ten przedstawiono jednak mało precyzyjnie i za szeroko.~~

Crucenie zachezerans referowaniem decyzji
decyzji dow. 7A zamiaru dow. 7A.
I tu na zachezeranie stwierdzenia, chciałbym podkreślić, że jeśli można mieć jakisś stwierdzenie ^{no ogólnie} to nie ma znaczenia.

niezwykle istotne - 22 + niejednolite decydujące
o realizacji realizacji zamiarów. Chodzi o sposób podania
zyswania decyzji, nie tylko, rozkazu - o sposób referowania
Ćwiczenie wykazało, że w dalszym szkoleniu trzeba nadal

pracować nad opanowaniem umiejętności zwięzłego i jasnego wyrażania swoich myśli, ^{rad} stosowania poprawnej terminologii wojskowej oraz ujednoczeniem formy składania meldunków dla dowódcy przez oficerów sztabu i meldowania decyzji. deróshov. Na przykład

W meldunku decyzji powinno przekazać się syntetyczne wnioski z oceny nieprzyjaciela, zamiar - jako skondensowaną ideę działania oraz krótkie informacje o sposobie wykonawstwa zamiaru przez najważniejsze elementy ugrupowania operacyjnego armii. Należy przy tym ^{zawsze} przestrzegać ściśle ustalonej kolejności referowania

poszczególnych zagadnień. Tu nie o sprawach chodzi, lecz o nauki - dobre nauki sztabowe. prezycja

Treść meldunku powinna być jasna, zwięzła i przedstawiona w takiej formie, aby mógł on być w najkrótszym czasie ^{jednolite} odczytany przez dowódcę /odbiorcę informacji/. W tym celu warto ^{jeszcze} śmiałej niż w naszym ćwiczeniu wykorzystywać wzory, ^{z nowi} sformalizowane dokumenty (meldunków, rozkazów i zarządzeń bojowych) oraz ćwiczyć się w umiejętności krótkiego formułowania meldunków dla dowódcy i decyzji słownie i na piśmie.

W terminologii wojskowej należy zaprzestać stosowania nie znaczących lub nie odpowiedzialnych słów i zwrotów. Na przykład należy unikać takich sformułowań jak "za wszelką cenę opanować...", "Jeśli tyły przebiją się przez" itp.

Z satysfakcją muszę podkreślić wysoką kulturę pracy sztabowej. Mapy i dokumenty bojowe były zgodne z treścią decyzji i wykonane zostały starannie ^{choć i nie zawsze} zgodnie z wymogami służby sztabów.

W swoim wystąpieniu ^{przebiegiem} ~~ustosunkowałem się~~ tylko do niektórych, najbardziej charakterystycznych i najbardziej istotnych problemów taktyczno-operacyjnych i organizacyjnych, jakie wystąpiły w przeprowadzonym ćwiczeniu. Celem tego było przede wszystkim przypomnienie tych problemów, które w ciągu dwóch miesięcy były przedmiotem naszych rozważań, oraz pobudzenie do tworzenia refleksji

niezwykle istotne
wiedza
ho koleżeń
o sobie
nie tylko
nasze
rad
z wojska
kwestii
i zrykiem
tym, pre
płynę

*w dniu zakończenia kursu (i na poziomie
- skończył)*

zgodnej oceny

Pragnę podkreślić, że wszyscy ćwiczący pracowali sumiennie i z dużym zapałem, włożyli wiele wysiłku i twórczej pracy, aby jak najlepiej wywiązać się z postawionego im zadania.

Prezentowane w czasie gry decyzje i opracowane plany działań, a także wygłaszane referaty i odpowiedzi na zadawane pytania świadczą o dobrym opanowaniu przez Was problematyki dotyczącej przegrupowania oraz organizacji i prowadzenia operacji zaczepnej armii. Wykazaliście także znaczne umiejętności pracy zespołowej, co było tym bardziej trudne, że niektórzy z Was ćwiczyli na ^{wyznaczonych} zajmowanych stanowiskach poraz pierwszy lub ~~niektórzy nawet nie w swoich specjalnościach~~ na innych stanowiskach w stosunku do posiadanej specjalności. *Tym większe uznaniem i szacunkiem dla państwa.*

Za włożony trud i wysiłek składam wszystkim ćwiczącym w imieniu służby żołnierskie podziękowanie. Dziękuję również kierownictwu, oficerom - rozjemcom, grupie operacyjnej i aparatowi podgrywającemu za właściwą organizację i przeprowadzenie gry na wysokim poziomie.

Przerwa - 10 min.

OMÓWIENIE TRZECIEGO TURNUSU KURSU PRZESZKOLENIA
WYŻSZEJ KADRY DOWÓDCZEJ WOJSKA POLSKIEGO

W dniu dzisiejszym obywatele oficerowie kończą dwumiesięczny Kurs Przeszkolenia Wyższej Kadry Dowódczej Wojska Polskiego, zorganizowany przy Akademii Sztabu Generalnego.

W odróżnieniu od poprzedniego kursu, na którym szkolili się oficerowie wojsk lądowych i lotnictwa operacyjnego na tym kursie doskonalili się oficerowie wojsk lądowych i obrony powietrznej kraju. Ten stan rzeczy, aczkolwiek wymagał dodatkowego nakładu pracy ze strony kadry naukowo-dydaktycznej, sprzyjał niewątpliwie ^{rozszerzeniu} ~~osiągnięciu~~ ^{efektem} celów szkoleniowych kursu.

Cele szkoleniowe zakładały doskonalenie i pogłębienie wiedzy wojskowej oraz umiejętności dowódczo-sztabowych w zakresie sztuki operacyjnej i taktyki, organizacji i prowadzenia działań przez związki operacyjne i taktyczne wojsk lądowych i OPK, a także ujednoczenie i uaktualnienie poglądów na charakter współczesnej operacji i walki.

^{Oceniamy, że}
Zadania postawione przed Wami były przez wszystkich oficerów właściwie rozumiane. Znajdowało to wyraz w uporczywej i systematycznej pracy do późnych godzin wieczornych, a w szeregu wypadków w dni wolne od zajęć.

Wszystkich cechowało dążenie do gruntownego opanowania i zgłębienia wiedzy, właściwie pojęte koleżeństwo, pełne zaangażowanie w procesie szkolenia oraz głębokie poczucie odpowiedzialności za realizację postawionego zadania na możliwie najwyższym poziomie. Wyraziło się to między innymi w tym, że

oficerowie o większym w danej dziedzinie zasobie wiedzy i doświadczeniach przekazywali je całemu kolektywowi grupy i kursu podczas przygotowania się do zajęć i w toku ćwiczeń.

Określony wkład w tym zakresie wniósł każdy ze szkolenych oficerów. Na szczególne podkreślenie zasługuje przekazanie cennych doświadczeń z praktyki dowódczo-sztabowej, dydaktycznej i z pracy w instytucjach centralnych MON przez obywateli: ^{gen.bryg. MARCHEWKĘ} gen.bryg. KOPERA; pułkowników: ŁABUCIA, WIECZORKO, MOLCZYKA, WIŚNIEWSKIEGO, PLIKUSA, JODŁOWSKIEGO, LIPERTA, SOROKOWSKIEGO, MODRZEWSKIEGO i BABIŃSKIEGO.

Wiele cennych wiadomości i ciekawych rozwiązań operacyjno-taktycznych i organizacyjnych z dziedziny OTK w toku kursu przekazał płk JASICZEK, a z dziedziny wykorzystania sił morskich - kmdr SZYMKOWIAK.

Doceniamy w pełni ^{Twórczo} ~~pozytywną~~ rolę jaką spełnili w procesie szkolenia oficerowie z bogatą praktyką i doświadczeniem reprezentujący poszczególne rodzaje wojsk i służb. ^{poprzez} Przekazanie wiadomości z dziedziny organizacji i taktyki tyłów przez ~~gen.bryg. MARCHEWKĘ~~ i pułkowników: STASIUKA i JABŁOŃSKIEGO / z wojsk raketowych i artylerii przez pułkowników: WNUKA i NAROJCZYKA / z organizacji działań i wykorzystania w operacji i walce wojsk inżynierskich przez ppłka DĘBKA / z działań wojsk obrony przeciwlotniczej przez pułkowników: DĘBNIAKA i ZAKRZEWSKIEGO / z zagadnień dotyczących techniki wojennej przez płka ROGOWSKIEGO i kmdra STRZAŁKOWSKIEGO.

Cenne doświadczenia przekazali w toku kursu oficerowie grupy OPK; z dziedziny lotnictwa myśliwskiego ppłk KAMIŃSKI / z dziedziny WRiA OPK podpułkownicy: MORSKI, MATYJA, WYSZATYCKI i KROPIOWSKI / z dziedziny wojsk radiotechnicznych: pułkownicy: ANDRZEJUK, KAMIŃSKI i SAJDAK oraz ppłk REMBALSKI / z dziedziny taktyczno-operacyjnej - płk NADWODNY i z dziedziny zaopatrzenia

wojsk OPK - płk BOGDAŃSKI.

Szereg doświadczeń i wiadomości przekazanych przez oficerów kursu pozwolą kadrze naukowo-dydaktycznej na wzbogacenie treści przedmiotów nauczanych w naszej uczelni. *3 my miesięcy*
z od Was:
właściwym stosunkiem do szkolenia i wysokim Waszym zaangażowaniem *podkreślenie* świadczą takie fakty jak:

- dążenie do maksymalnego wykorzystania czasu w celu doskonalenia wiedzy;
- rzetelne przygotowanie się do seminariów, zajęć grupowych i gry wojennej;
- samodzielność w rozwiązywaniu zadań operacyjno-taktycznych;
- analityczno-krytyczne podejście do przerabianych na kursie problemów szkoleniowych.

Wiadomo nam, że aby nie tracić czasu na dojazdy do domu oficerowie mieszkający w Warszawie pozostawali przez wiele dni i nocy w internacie na terenie ASG, a ci spoza Warszawy, wiele dni wolnych od zajęć wykorzystywali na pogłębianie wiedzy operacyjno-taktycznej.

Dziesiątkująca szeregi kursu epidemia grypy, której nasilenie przyszło w okresie gry wojennej, nie osłabiła woli pozostałych, nie zawsze zupełnie zdrowych oficerów, wykonania podwójnych i potrójnych zadań, w rezultacie czego cele tego ważnego przedsięwzięcia szkoleniowego wykonane zostały w stopniu dobrym.

Podczas seminariów oficerowie chętnie uczestniczyli w dyskusji, swobodnie przedstawiali swoje poglądy na różne zagadnienia dotyczące organizacji i prowadzenia operacji zaczepnej, natarcia dywizji i działań obronnych oraz działań bojowych lotnictwa szturmowego, myśliwskiego i rozpoznawczego w operacji zaczepnej, a także działań wojsk obrony powietrznej kraju.

Na zajęciach grupowych, w każdej grupie szkoleniowej często było szereg różnych decyzji. Omawianie dobrych i słabych stron każdej z nich na forum grupy, często w gorącej lecz zawsze taktownej dyskusji, przyczyniło się w znacznej mierze do osiągnięcia celów szkoleniowych. Smiałą wymianę myśli zawartych w decyzjach i ich uzasadnieniach można uznać za jedno z największych osiągnięć kursu. Jest to tym bardziej cenne, że jego twórcami byliście Wy sami - uczestnicy szkolenia.

Zaangażowanie, rzetelny stosunek do pracy, właściwie pojęte koleżeństwo na kursie i swobodna wymiana poglądów stwarzały warunki dla pogłębiania wiedzy operacyjno-taktycznej i szybkiego opanowania umiejętności w zakresie wypracowania decyzji i wprowadzenia jej w życie.

Należy podkreślić, że oprócz pracowitości, aktywności i znacznego zaangażowania w procesie szkolenia, wszyscy uczestnicy kursu wykazali zdyscyplinowanie, skromność i takt zarówno w stosunku do wykładowców jak i kolegów.

Te ważne czynniki, rzutujące na stosunki międzyludzkie, stwarzały właściwą atmosferę pracy i przyczyniły się w nie-małym stopniu do osiągnięcia dobrych rezultatów szkoleniowych.

Pewnymi sprawdzianami zasobów wiedzy, poprawności rozumowania kategoriami operacyjno-taktycznymi i operatywności w podejmowaniu decyzji oraz formułowaniu zadań bojowych, były prace kontrolne, podejmowane decyzje na zajęciach grupowych i przeprowadzona gra wojenna. Wykazały one, że prawie wszyscy uczestnicy kursu w stosunkowo krótkim czasie są w stanie podjąć uzasadnioną decyzję do operacji i działań bojowych, wrysować ją na mapę i sformułować zamiar oraz zarządzenia bojowe.

Z satysfakcją mogę stwierdzić, że prace kontrolne, w których założone sytuacje operacyjno-taktyczne były bardzo trudne, zostały przez Was wykonane na poziomie świadczącym o znacznej znajomości sztuki operacyjnej i taktyki oraz dość wysokich umiejętnościach w pracy na mapie i formułowania swoich myśli. ^{na piśmie}Większość opracowanych przez Was zamiarów i zarządzeń bojowych, nie budzi merytorycznych zastrzeżeń i odpowiada wymogom współczesnego dowodzenia. Treść ich jest wyrażona w większości jasno i zwięźle.

Z bardzo obszernego materiału szkoleniowego do najlepiej opanowanych przez uczestników kursu zagadnień można zaliczyć:

a/ w grupach wojsk lądowych:

- pracę dowódcy /armii i dywizji/, szefów rodzajów wojsk i służb oraz oficerów sztabu w zakresie podejmowania decyzji i planowania operacji /walki/;

- zasady organizacji i prowadzenia armijnej operacji zaczepnej oraz natarcia i obrony dywizji;

- wykorzystanie wojsk raketowych i artylerii, wojsk obrony przeciwlotniczej i wojsk inżynieryjnych w działaniach zaczepnych;

b/ w grupie OPK:

- wykorzystanie wojsk raketowych i artylerii oraz wojsk radiotechnicznych OPK;

- obliczanie i wykorzystywanie wskaźników możliwości bojowych korpusu;

- wykorzystanie rodzajów wojsk korpusu OPK do zwalczania desantu powietrznego;

- prognozowanie nalotów środków napadu powietrznego npla oraz zagrożenia i skutków użycia broni jądrowej.

Do słabiej opanowanych zagadnień można by zaliczyć:

a/ w grupach wojsk lądowych:

- organizację pracy w sztabie armii i dywizji w czasie prowadzenia działań bojowych;
- organizację współdziałania;
- formułowanie jasnej i zwięzłej decyzji oraz stawianie zadań bojowych w warunkach skrajnie ograniczonego czasu.

b/ w grupie OPK:

- współdziałanie wewnątrz korpusu OPK;
- współdziałanie między korpusem OPK a siłami i środkami OPL, marynarki wojennej i sąsiadami.

Przedstawione uwagi dotyczące słabiej opanowanych zagadnień nie pomniejszają bynajmniej Waszego dużego wkładu pracy w celu pomyślnej realizacji postawionego przed kursem zadania. Dzięki właściwej, aktywnej Waszej postawie oraz rzetelnej i ofiarnej pracy założone w programie cele szkoleniowe zostały w pełni osiągnięte.

Program kursu wymagał od Was szeregu wyrzeczeń, żmudnej i wytężonej pracy. Jednakże dzięki temu wysiłkowi, którego nie ^{Kol. ASG}szczędziliście w procesie szkolenia, mogę zameldować Ministrowi Obrony Narodowej, że postawione przed kursem zadanie zostało pomyślnie wykonane.

Dziękuję Wam za wysiłek, za żołnierską postawę w wykonywaniu obowiązków.

Będę Wam bardzo wdzięczny za utrzymanie zadzierżgniętej więzi z Akademią po zakończeniu kursu.

Składam także wyrazy uznania i podziękowania ~~swym zastępcom~~, szefom katedr, kadrze naukowo-dydaktycznej oraz kierownictwu

kursu za duży i owocny wkład pracy organizacyjnej i dydaktycznej na kursie.

Życzę Wam pomyślności w dalszej pracy na zajmowanych stanowiskach i wiele zadowolenia i sukcesów w życiu osobistym.

Odbito 3 egz.

Egz.nr 1-3 bibl.tajna

Wyk.płk KAMIŃSKI

Druk.K.L.

Nr.ks. 027/k-1271

